

ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาปฐมวัยพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคกลางตอนล่าง

The Effectiveness of Early Childhood Educational Management in Four Provinces of the Lower Central Region

อุบลรัตน์ พงษ์เฝ้า¹⁾ จ่านอง อติวัฒน์สิทธิ์²⁾ สอาด บรรเจิดฤทธิ์³⁾ และ บุญเรือง ศรีเหรียญ⁴⁾

Ubonrat Pongpuak¹⁾ Chamnong Adivadhanasit²⁾ Sa-ard Banchirdrit³⁾ and Boonrueng Sriharun⁴⁾

¹⁾สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Professor Department of Public Administration, University Management Innovation, Valaya Alongkorn Rajabhat University

²⁾ศาสตราจารย์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Department of Public Administration, University Management Innovation, Valaya Alongkorn Rajabhat University

³⁾อาจารย์ ดร. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Teacher Department of Public Administration, University management innovation, Valaya Alongkorn Rajabhat University

⁴⁾อาจารย์ ดร. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Teacher Department of Science and Technology, University management innovation, Valaya Alongkorn Rajabhat University

บทคัดย่อ

ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาปฐมวัยพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคกลางตอนล่างมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัย ในพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี ศึกษาประสิทธิผลการจัดการศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายในการจัดการศึกษาปฐมวัย และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคกลางตอนล่าง วิธีการวิจัยเป็นแบบผสมวิธีทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สำหรับวิธีวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารที่อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นายกองค์การบริหาร ปลัดองค์การบริหาร และหัวหน้าส่วนกองการศึกษาขององค์การบริหาร ผลการศึกษาพบว่า 1) นโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัย ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง มีการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน และการพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย 2) ประสิทธิผลการจัดการศึกษาประเมินได้จากผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึง ความสำคัญในการดำเนินงานด้านการศึกษาและพัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ 3) แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาในการจัดการศึกษาปฐมวัย จะต้องดำเนินการโดยมีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน ในทุกปีงบประมาณ จัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยจัดเป็นปีงบประมาณ เปิดโอกาสให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอโครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณตามสมควร

คำสำคัญ: ประสิทธิผลการจัดการศึกษาการศึกษาปฐมวัย

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the policy on early childhood educational management in four provinces of the Lower Central Region comprising Ang Thong, Suphan Buri, Phra Nakhon Si Ayutthaya and Pathum Thani, To study the effectiveness of early childhood educational management in four provinces of the Lower Central Region and to study the policy implementation and recommendations to develop the effectiveness of early childhood educational management in four provinces of the Lower Central Region. This research employed the mixed methods research composed of both the qualitative and quantitative methods with the semi-structured interview tool and data were analyzed by analytic induction. The quantitative research was conducted. The multi stage sampling method was used and the tool for data collection was a questionnaire. The research finding were as follows: 1) The policy early childhood education in the lower central region. The development of early childhood education to perform effectively and sustainably and developing the ability to manage early childhood education. 2) The effectiveness of educational administrators to understand and realize the importance of the education and development of children to quality. 3) The development of effective education in early childhood education. To proceed with planning the budget clearly in every fiscal year. Projects related to the promotion and support of their children by providing a fiscal year. Opportunity for their children to support the proposed budget is reasonable.

Keywords: The effectiveness/ Education of management / Childhood educational

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันนั้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ประกาศเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 โดยเฉพาะตามใจความในมาตรา 289 ที่มีใจความว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอบรมตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษา ศิลปะ จารีต ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย [1] ซึ่งตาม คำแถลงการณ์นโยบายของท่าน พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี คนปัจจุบันมีนโยบายที่สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีการจัดการด้านการศึกษาโดยเน้นด้านการกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการศึกษาท้องถิ่น และให้มีการพัฒนา และมีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามความต้องการของ

ท้องถิ่นจึงทำให้เกิดแนวคิดใน การกระจายอำนาจด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน 12 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาระดับพื้นฐานแบ่งออกเป็น 3 ขั้น คือ ระดับชั้นปฐมวัย ระดับชั้นประถมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในการจัดการศึกษานั้นมีรูปแบบที่หลากหลายที่จะจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและชุมชนแต่ละท้องถิ่นนั้นยังต้องอาศัยการกระจายอำนาจการศึกษาจากส่วนกลางให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้รับภาระนี้แทน โดยเชื่อว่าองค์กรประชาชนมีขีดความสามารถเพียงพอที่จะช่วยการรับนโยบายการจัดการศึกษามาปฏิบัติ ซึ่งตามนโยบายการจัดการศึกษาจากพระราชบัญญัติการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามมาตราที่ 18 [4] ที่มุ่งเน้นให้รัฐสนับสนุนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบกับนโยบายตามแผนการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน 12 ปี ที่มีการกำหนดให้รัฐมอบอำนาจความรับผิดชอบให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน และผู้ปกครองที่มีความพร้อมดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยทำให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีนโยบายที่จะ

ลดภาระการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยการที่มีการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยคืออนุบาล 3 ขวบ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนตำบลภายในปีการศึกษา 2544 ดังนั้นในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งรัฐมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรที่สำคัญที่สุด คือ องค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำการจัดตั้งใหม่และนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำการจัดตั้งใหม่และนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลที่ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภายใต้การจัดการศึกษาจะมีความเป็นไปได้มากขึ้นเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล แต่เนื่องจากองค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรที่มีการจัดตั้งมาไม่นาน ประสบการณ์ในการจัดการศึกษาโดยตรงนั้นยังไม่มี ประกอบกับมีกิจการด้านอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบอีกมาก ดังนั้นความพร้อมในการจัดการศึกษา จึงเป็นประเด็นที่น่าพิจารณาในการพัฒนาสังคมใดสังคมหนึ่งนั้น ต้นทุนที่สำคัญคือมนุษยชาติซึ่งมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการพัฒนาทางสังคมให้ดีขึ้น การที่มนุษย์จะขับเคลื่อนสังคมให้ไปในทิศทางที่ก้าวหน้าขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาและฝึกฝนตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งจากประสบการณ์ และระบบการศึกษา อย่างไรก็ตาม ด้วยขอบเขตพื้นที่ และภาระหน้าที่ของงานกระทรวงศึกษาธิการที่กว้างขวาง ครอบคลุมพื้นที่ทั้งประเทศ ประกอบกับลักษณะการรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจไว้ที่ส่วนกลาง ทำให้การศึกษาของไทยไม่สามารถพัฒนาได้เท่าที่ควร คุณภาพทางการศึกษายังต่างกันมากในเขตเมืองกับเขตชนบทเห็นได้จากผลการสอบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับประเทศหลาย ๆ ครั้งที่ผ่านมา ขณะเดียวกัน [6] ในบางพื้นที่ ก็ยังขาดแคลนโรงเรียน บุคลากรทางการศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา อันเป็นผลมาจากการที่กระทรวงศึกษาธิการไม่สามารถเข้าถึงความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง ทำให้เกิดแนวคิดกระจายอำนาจ

การจัดการด้านการศึกษาไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการศึกษาในระดับชั้นปฐมวัย เป็นหนึ่งในบริการสาธารณะที่เข้าไปอยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากเดิมที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โดยการถ่ายโอนการจัดการศึกษาดังกล่าวเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ระบุให้มีการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยให้ครอบคลุม ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งตามแนวทางการดำเนินการ จะมีการสำรวจความพร้อมของหน่วยงานอื่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งเทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อเตรียมการถ่ายโอนหลังปีการศึกษา 2545 ทั้งนี้ สพฐ. ได้กำหนดเป้าหมายไว้ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543 เป็นต้นมา โดยในช่วงแรก สพฐ. จะได้ถ่ายโอนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยกลุ่ม 3-4 ขวบ เป็นอันดับแรก

ดังนั้น เพื่อขยายภาพของการนโยบายนโยบายการ จัดอนุบาล 3 ขวบไปปฏิบัติให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นผู้ศึกษาจึงเห็นความสำคัญในการประเมินประสิทธิภาพ [5] ในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่างได้แก่จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี ว่าผลจากการดำเนินการถ่ายโอนดังกล่าวทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นตอนแรก ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของนโยบาย และความพร้อมขององค์กรบริหารส่วนตำบลและทรัพยากร ในขั้นตอนที่สอง กระบวนการปฏิบัติระหว่างดำเนินโครงการพิจารณาว่ากิจกรรมในการถ่ายโอนในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่างมีความสอดคล้องกับช่วงเวลาในการดำเนินการหรือไม่อย่างไร โดยกระบวนการทั้งหมดจะทำให้เห็นประเด็นที่เป็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยส่งเสริม ในการจัดการศึกษาในปฐมวัยในพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัย พื้นที่ภาคกลางตอนล่าง
2. เพื่อศึกษาผลของการปฏิบัติตามนโยบาย ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยเน้นการ ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา
3. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายในการ จัดการศึกษาปฐมวัย และเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคกลางตอนล่าง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ แนวนโยบาย การจัดการศึกษาปฐมวัย และการเลือกใช้เทคโนโลยี ผสมผสานที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาปฐมวัย และนโยบายขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ ภาคกลางตอนล่าง (จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี)
2. ขอบเขตด้านบุคคลทางการศึกษาผู้ปกครอง นักเรียนปฐมวัย และผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล ใน พื้นที่ภาคกลางตอนล่าง (จังหวัดอ่างทอง จังหวัด สุพรรณบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัด ปทุมธานี)
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ครอบคลุมองค์การบริหารส่วนตำบล ในพื้นที่ภาคกลางตอนล่างได้แก่ จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี
4. ขอบเขตด้านเวลา ช่วงเวลาในการเก็บ ข้อมูลระหว่าง กุมภาพันธ์ 2554 - 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จของงานที่เป็นไปตามความมุ่งหวังที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย เป้าหมายเฉพาะ มุ่งเน้นที่จุดสิ้นสุดของ กิจกรรมหรือการดำเนินงานว่าได้ผลตามที่ตั้งไว้หรือไม่
2. ประสิทธิภาพในการจัดการ หมายถึง การทำได้ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การจัดการที่มีเพียงประสิทธิภาพนั้นยังไม่เพียงพอ ต้องคำนึงว่า ผลผลิตนั้นเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่

3. ประสิทธิภาพด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การบริหารจัดการด้านงานธุรการงาน เอกสารต่าง ๆ หรืองานจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ รวมถึง การจัดการเรื่องความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การประสานงานการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการ สนับสนุนการจัดการศึกษาให้ดำเนินไปด้วยความ เรียบร้อย

4. ประสิทธิภาพด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทางวิชาการในการ จัดการศึกษาภายในสถาบัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการ พัฒนาหลักสูตร และการจัดหลักสูตรที่เอื้อต่อการ ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และงาน วิจัยของผู้เรียน ตลอดจน การควบคุมด้านวิชาการ ควบคุมระบบประเมินผลการศึกษา

5. ประสิทธิภาพด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง ระบบการคัดเลือกอาจารย์ การกำหนด คุณสมบัติของครูผู้สอน การตรวจสอบการสอน และ ระบบประเมินผลการสอนของครูและการปฏิบัติงาน ด้านอื่น ๆ ในการจัดการศึกษา รวมถึงมีการพัฒนา บุคลากรอย่างต่อเนื่อง การให้บุคลากรได้รับการ ตอบแทนที่เหมาะสมด้วยระบบประเมิน และสร้าง แรงจูงใจอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา

6. ประสิทธิภาพด้านการบริหารงานการเงิน หมายถึง การจัดระบบงบประมาณของสถาบันในการ จัดการศึกษา ความคล่องตัวในการใช้งบประมาณ และประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณการจัดการศึกษา รวมทั้งการดำเนินโครงการตามแผนงานการจัดทำ แผนและอนุมัติแผนใช้จ่ายเพื่อควบคุมเงินให้เป็นไป ตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

7. ประสิทธิภาพด้านการพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง การสร้างองค์ความรู้เพื่อตรวจสอบหรือ ค้นหาค้นหาความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น การเรียนรู้โดยการนำเอากฎมีปัญญาท้องถิ่นมาเทียบเคียง กับองค์ความรู้สากล การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตบางอย่างในท้องถิ่น

8. นโยบายการศึกษา หมายถึง กรอบแนวคิด ในการกำหนดทิศทางการปฏิบัติ หรือการดำเนินการ จัดการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสาธารณะ ที่มีส่วนในการพัฒนาบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้า

โดยผ่านกระบวนการพัฒนานักนโยบายการจัดการศึกษาของไทยเริ่มมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 แต่่นโยบายที่ผ่านมามีในแต่ละยุคสมัยเน้นการพัฒนาเชิงปริมาณ ทำให้การพัฒนาด้านคุณภาพตกต่ำลง ปัญหาในกระบวนการจัดทำนโยบายทางด้านการศึกษามาจากการเมือง

9. การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่ 4 จังหวัดภาคกลางตอนล่าง

10. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคกลางตอนล่าง

11. ผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่ 4 จังหวัดภาคกลางตอนล่าง

12. การบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการเป็นการกำหนดทิศทางของหน่วยงาน กลุ่มงาน หรือการดำเนินงานในหน้าที่ต่าง ๆ ให้ใช้ทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) ครอบคลุมถึง การใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาด เหมาะสมและคุ้มค่า (Cost-effective) ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective) นั้นหมายถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (Right decision) และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้

วิธีการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยสรุปได้ดังนี้

1. วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับเป็นแนวทางในการวิจัยตัวแปรที่ใช้ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม 2 ปัจจัย แยกเป็น 8 ด้าน ได้แก่แนวทางการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลและทรัพยากร ประกอบด้วยการสนับสนุนของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาทัศนคติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลางตอนล่าง ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลและการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน เพื่อการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาได้มุ่งศึกษาประชากรเป้าหมายครั้งนี้ คือ นายกองค์การบริหารปลัดองค์การบริหาร และหัวหน้าส่วนกองการศึกษาขององค์การบริหาร จำนวน 1227 คน ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) แล้วใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณในการจัดกระทำกับข้อมูลดังกล่าวในการสร้างแบบสอบถามได้นำไปทดสอบ (Try Out) กับกลุ่มนายกองค์การบริหาร ปลัดองค์การบริหารและหัวหน้าส่วนกองการศึกษาขององค์การบริหาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2. วิธีวิจัยปริมาณคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ขึ้นตรงกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ครูประจำโรงเรียนที่ขึ้นตรงกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และผู้ปกครองนักเรียนใน 4 จังหวัด เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาปฐมวัยในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งวิธีวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเชิงเอกสารการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในนโยบายจำนวนทั้งหมด 80 คนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา (Content Analysis) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ใช้วิธีการวิเคราะห์อุปนัย (Analytic Induction) โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ประมวลผล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ผลจากการศึกษาสรุปได้ตามขั้นตอน ดังนี้

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การวิจัยเชิงปริมาณพบว่า

1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า นายกองค์การบริหารปลัดองค์การบริหารและหัวหน้าส่วนกองการศึกษาขององค์การบริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 1,146 คนร้อยละ 93.40 และเพศหญิง จำนวน 81 คนร้อยละ 6.60 แสดงถึงอายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 40 ปี แต่ไม่เกิน 50 ปีจำนวน 732 คนร้อยละ 59.70 ระดับการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 657 คนร้อยละ 53.50 สถานภาพปัจจุบันผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่คู่สมรส จำนวน 597 คนร้อยละ 48.50 ศาสนาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 1,129 คนร้อยละ 92.00 ประสบการณ์ด้านบริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านบริหาร 3 ปี - 8 ปี จำนวน 268 คน ร้อยละ 21.80 สถานะ/ระดับของอบต. ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 888 คน ร้อยละ 72.40

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานของตัวแปร ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานของตัวแปร ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อมสรุปประเด็น ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะแวดล้อม 1) นโยบายรัฐบาลในการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 1,227 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามถึง พบว่า ในด้านนโยบายรัฐบาลในการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 4.46$) การใช้งบประมาณเรื่องการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและความเป็นธรรมเพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.51$) และพบว่า นโยบายการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา การจัดกิจกรรมสถานศึกษาในพื้นที่ ($\bar{X} = 4.34$) 2) โครงสร้างองค์การถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย จากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 1,227 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามถึง พบว่า ในด้านโครงสร้างองค์การถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐมีภาวะผู้นำและ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ($\bar{X} = 4.49$) และ

พบว่า มีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามโครงสร้างเดิมก่อนเปลี่ยนแปลงโครงสร้างใหม่ได้ดำเนินการจัดเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กก่อนวัยเรียน ($\bar{X} = 4.41$)

1.3 ทฤษฎีการการบริหารการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย จากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 1,227 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามถึง พบว่า ในทฤษฎีการบริหารการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า หน่วยงานภาครัฐมีวัตถุประสงค์ เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ ($\bar{X} = 4.53$) และพบว่า มีการจัดการด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน ($\bar{X} = 4.44$) 4) ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่จากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 1,227 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามถึง พบว่า ในความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.51$) และพบว่า มีการอบรมให้กับเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย แนวทางปฏิบัติและมีการการมุ่งเน้นพัฒนาครูทางด้านการศึกษาปฐมวัยโดยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.46$) 5) การบริหารงานบุคคลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 1,227 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามถึง พบว่า ในการบริหารงานบุคคลในการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การจ่ายตอบแทน ($\bar{X} = 4.51$) และพบว่า มีการจัดจำนวนผู้ดูแลเด็กประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.34$) 6) การบริหารอาคารสถานที่จากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 1,227 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามถึง พบว่า ในการบริหารอาคารสถานที่ในการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ให้คำแนะนำชี้แจง และอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับงานในหน้าที่มี ($\bar{X} = 4.61$) และพบว่า จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น ($\bar{X} = 4.34$)

และ 7) การบริหารงบประมาณจาก ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 1,227 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามถึง พบว่า ในการบริหารงบประมาณในการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การจัดทำงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ($\bar{X} = 4.50$) และพบว่า การใช้ต้นทุนหรือทรัพยากรการผลิตอย่างเหมาะสมและคุ้มค่าที่สุด ($\bar{X} = 4.27$)

2. ผลการศึกษาเชิงคุณภาพ

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงโดยสัมภาษณ์เฉพาะผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหาร ได้แก่ จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบโดยตรงในฐานะที่ท่านเหล่านั้นเป็นผู้สร้างความเจริญก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ขึ้นตรงกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และครูประจำโรงเรียนที่ขึ้นตรงกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จำนวน 160 คนซึ่งผู้วิจัยได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและรายละเอียดอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยเห็นว่าจำเป็นเพื่อให้เกิดความสะดวกรู้แก่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จึงได้แบบสัมภาษณ์กลับมาครบจำนวน 160 ชุดโดยสามารถจำแนกรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ พบว่าด้านการบริหารจัดการผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานด้านการให้การศึกษาและการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพ มีนโยบายและงบประมาณเพื่อการดำเนินงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำแผนงานโครงการและงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานเป็นประจำซึ่งมีแผนระยะยาว 3 ปี และแผนระยะสั้นทุกปี มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน การศึกษาปฐมวัยตามความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคลสถานที่อย่างชัดเจนและสอดคล้องบุคลากร การศึกษาปฐมวัยมีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีหัวหน้าการศึกษาปฐมวัยที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการทำงาน และได้รับการคัดเลือกอย่างถูกต้องและโปร่งใสปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ผู้ดูแลเด็กมีจำนวนเพียงพอกับเด็ก

มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงาน มีความตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความรักและศรัทธาในอาชีพของตนเอง ตระหนักในหน้าที่ตนเองพึงกระทำ มีจรรยาบรรณในอาชีพ บุคลิกลักษณะเหมาะสมทั้งทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม มีความตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความรักและอ่อนโยนกับเด็ก พุดจาไพเราะ ให้ความเสมอภาคกับเด็กทุกคนและได้รับการส่งเสริมพัฒนาดตนเอง ทั้งทางด้านการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การศึกษาดูงาน การอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของผู้ดูแลเด็กเป็นประจำทุกปี มีการนิเทศกำกับ ติดตามการดำเนินงานเป็นประจำ ทำให้สามารถนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงและพัฒนาตนเองได้

2.2 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และจริยธรรมที่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เหมาะสมกับการดำรงชีวิตประจำวัน และมีวัสดุ สื่อการเรียนการสอนและเหมาะสมตามวุฒิภาวะ หรือความพร้อมของเด็กมีการประเมินพัฒนาการของเด็ก โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติของพัฒนาการเด็กตามวัยประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจาก ชุมชนพบว่าศูนย์ฯ มีการประชุมมีส่วนร่วมบริหาร และสนับสนุนการดำเนินงานด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของการจัดการศึกษาปฐมวัยในลักษณะไตรภาคี 3 ฝ่าย จากภาคส่วนต่าง ๆ คือ ภาคประชาชนหรือผู้แทน ชุมชนในท้องถิ่น หน่วยงานผู้ทรงคุณวุฒิทางด้าน วิชาการ และผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย พบว่า สถานที่ในการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความเหมาะสมและมีมาตรฐานสามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากตัวอาคารได้สะดวกหากเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุร้ายแรง พื้นที่สำหรับการปฏิบัติ กิจกรรมของเด็ก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัย ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาปฐมวัยในพื้นที่ 4 จังหวัดภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดปทุมธานีสามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

ผลการสำรวจการพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการศึกษาปฐมวัยในอนาคตเกี่ยวข้องกับศึกษาอดีต ปัจจุบันและมองภาพข้างหน้าว่าจะเป็นอย่างไรมากกว่าจะทำให้การจัดการศึกษาปฐมวัยมีประสิทธิภาพในทุกด้านผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้

1.1 เด็กปฐมวัยเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษต้องได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตั้งแต่ในครรภ์มารดาจนถึงอายุ 6 ปี เด็กได้รับการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านคือพัฒนาการทางสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม คุณธรรม จริยธรรมเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญา เน้นสิทธิเด็กเพื่อให้เด็กได้รับการดูแลช่วยเหลือได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยทั้งกายและจิตใจ ส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพพ่อแม่และครอบครัวมีส่วนร่วมดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลจากสถานรับเลี้ยงเด็กโดยผู้ทำหน้าที่ดูแลเด็กจะต้องมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัย ส่วนเด็กอายุ 3-5 ปีที่ได้รับการพัฒนาจากสถานศึกษา/ศูนย์พัฒนาเด็กกำหนดให้ผู้ทำหน้าที่ดูแลและให้การศึกษาแก่เด็กต้องมีความเป็นมืออาชีพและมีความรู้ทางการศึกษาปฐมวัยเด็กดำเนินชีวิตในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ได้รับบริการที่มีคุณภาพด้านสุขภาพทางกายและจิตใจอย่างสม่ำเสมอได้รับการแก้ปัญหาข้อบกพร่องอย่างถูกต้องและทันต่อสถานการณ์

1.2 ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย) ได้รับความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการอบรมดูแลจัดประสบการณ์และจัดสภาพแวดล้อมในเด็กอย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการโดยสามารถเข้าถึงความรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร ไปสเตอร์ แผ่นพับรายการวิทยุโทรทัศน์ Website โรงเรียนมี

บทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการให้การศึกษาแก่พ่อแม่และผู้ปกครองในรูปแบบการประชุมกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก กิจกรรมสัมพันธ์บ้านกับโรงเรียน แผ่นพับและจัดกิจกรรมแนะแนวความรู้ทางการศึกษาปฐมวัยแก่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมประเมินผลพัฒนาการเด็ก ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กและโรงเรียนระดับปฐมวัยมีชมรมหรือสมาคมผู้ปกครองร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กนอกจากนี้สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการปกป้องคุ้มครองสิทธิเผื่อระวังและร่วมพัฒนาเด็กโดยวิธีเผยแพร่ความรู้และทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็กกระตุ้นในสังคมเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กเมื่อพิจารณาความพร้อมตามขั้นตอนพบว่าประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัจจัยปรากฏทั้ง 7 ขั้นตอนนับตั้งแต่ นโยบายรัฐบาลในการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ อบต. โครงสร้างองค์กรถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ อบต. ทรัพยากรการบริหารการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ อบต. ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่การบริหารงานบุคคลการบริหารอาคารสถานที่และบริหารงบประมาณ พอที่สรุปได้ดังนี้

นโยบายรัฐบาลในการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ อบต. พบว่า ในภาพรวมและรายองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ตัวแปรโครงสร้างองค์กรถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ อบต. อยู่ในระดับสูง ตัวแปรทรัพยากรการบริหารการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ อบต. การสร้างความร่วมมือร่วมใจ อยู่ในระดับสูง ตัวแปรความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับสูง ตัวแปรการบริหารงานบุคคล พบว่า ในภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับสูง ตัวแปรการบริหารอาคารสถานที่ พบว่า ในภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับสูง ตัวแปรการบริหารงบประมาณ พบว่า ในภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับสูงจึงสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณในประเด็นสำคัญประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาปฐมวัยในเขตพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคกลางตอนล่าง จากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 1,227 คน ผลการวิเคราะห์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามถึง พบว่า ระดับปัจจัยและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาปฐมวัยในเขตพื้นที่ 4 จังหวัด ภาคกลางตอนล่าง ในภาพรวมและรายได้อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของพิพัฒน์ ปัญญาใจ ทำการศึกษา เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1 ผลวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุดของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานด้านบริหาร และการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ มีความเมตตากรุณา ซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรมและมีความเป็นประชาธิปไตย มีความรู้ความเข้าใจการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์หลักสูตร มีความสนใจในการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน และมีความสามารถในการบริหารโรงเรียนให้เกิดความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้ององค์ประกอบที่เหมาะสมที่สุดโรงเรียนเอกชนในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ มีการกำหนดลักษณะงานเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับฝ่ายปฏิบัติงานหลัก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ความพึงพอใจของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองเด็กกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
3. ควรศึกษาปัญหาความต้องการในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อื่น ๆ

4. ควรศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเจาะลึกถึงปัญหาการแก้ไขและปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพต่อไป

5. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองและประชาชนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- [1] กองวัฒนธรรม กรมการศาสนา. **จริยธรรมที่พึงประสงค์ของเยาวชนไทย**. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา. 2541
- [2] บุญส่ง นิลแก้ว. **ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตภาคเหนือตอนบน มหาวิทยาลัย: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. 2535
- [3] พิพัฒน์ ปัญญาใจ. **การจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. 2550
- [4] อำนวย ทองโปร่ง. **การบริหารทรัพยากรและการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง. 2553.
- [5] อัญชนิดา เทียมแพ. **การประเมินประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2547**. 2549.
- [6] สำนักทดสอบทางการศึกษา. **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวง วิเคราะห์ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. 2553.